

Kirsty Williams, AC
Y Gweinidog Addysg
Llywodraeth Cymru

21 Mai 2019

Annwyl Kirsty

Gweithredu Diwygiadau Adolygiad Diamond

Fel y gwyddoch, mae'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg wedi gwneud gwaith dros y blynyddoedd diwethaf i graffu ar weithrediad yr adolygiad gan yr Athro Syr Ian Diamond o Drefniadau Cyllido Addysg Uwch a Chyllid Myfyrwyr yng Nghymru.

Fel rhan o'i waith craffu parhaus ar ddiwygiadau Diamond, mae'r Pwyllgor yn gwneud darn byr o waith i asesu'r cynnydd o ran eu gweithredu. Er mwyn helpu i lywio ein gwaith, byddwn yn ddiolchgar pe gallech ddarparu gwybodaeth am y materion a ganlyn.

1. Y cynnydd o ran gweithredu

Roedd Llywodraeth Cymru wedi derbyn argymhelliad adolygiad Diamond yn flaenorol fod Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) yn casglu "basged o nwyddau" flynyddol ac, o bosibl, yn cyhoeddi ei phris. Yn dilyn hynny, ymgynghorodd CCAUC ar hyn a dywedodd y byddai'n darparu adroddiad blynyddol i Lywodraeth Cymru ond na fyddai'n cyhoeddi ei ganfyddiadau. Mewn perthynas â'r argymhelliad hwn, a allwch chi gadarnhau:

- A yw'r adroddiadau hyn yn dangos unrhyw dystiolaeth o gynnydd mewn costau eraill i fyfyrwyr?
- Beth mae'r adroddiadau'n ei ddangos yn ehangach?
- Beth yw sail y cytundeb â CCAUC i beidio â chyhoeddi'r wybodaeth hon?
- A fydd y penderfyniad i beidio â chyhoeddi'r wybodaeth hon yn cael ei adolygu?

Mae Llywodraeth Cymru wedi dweud y byddai'n gweithio gyda rhanddeiliaid i fapio'n fanwl y gwaith ystadegol a'r gwaith ymchwil sydd ei angen i werthuso gweithrediad ac effaith newidiadau a diwygiadau. A allwch chi roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y gwaith hwn ynghyd ag unrhyw ganfyddiadau neu werthusiadau a allai fod wedi dechrau neu wedi dod i ben eisoes?

Mae Llywodraeth Cymru wedi egluro y byddai'n gweithio gyda'r Cwmni Benthyciadau i Fyfyrwyr i weithredu system o daliadau cynnal a chadw misol cyn gynted ag sy'n ymarferol ac y bydd angen iddi drafod goblygiadau hyn. A allwch chi roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y cynnydd a wnaed o ran hyn ac ar asesiad Llywodraeth Cymru o'r goblygiadau?

Mae Llywodraeth Cymru wedi nodi y bydd yn gweithio gyda Phrifysgolion Cymru a CCAUC i ystyried sut y gellid gweithredu a gweinyddu Cynllun Ysgoloriaeth Ymchwil Ôl-raddedig Cymru a phryd y gellid gwneud hynny. A allwch chi roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y cynnydd a wnaed o ran hyn?

A allwch chi roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith a wnaed ynghylch prydlondeb cymorth y Cwmni Benthyciadau i Fyfirwyr ar gyfer diwygiadau cyllid myfirwyr Llywodraeth Cymru. Hefyd, a gafwyd sicrwydd hyd yn hyn gan y Cwmni Benthyciadau i Fyfirwyr o ran cyflawni'r diwygiad yn y dyfodol?

2. Effaith ar les myfirwyr

A yw Llywodraeth Cymru wedi gwneud unrhyw asesiad cynnar o'r effaith y mae canolbwyntio'r cymorth ar gostau byw wedi'i chael ar les carfan mis Medi 2018 wrth iddi nesáu at ddiwedd y flwyddyn academaidd? Os felly, beth oedd y canfyddiadau?

3. Y Rhagolygon a'r rhagdybiaethau a wnaed

A yw nifer y myfirwyr yng ngharfan 2018/19 sydd wedi manteisio ar gymorth ariannol i fyfirwyr yn cyfateb i fodel Llywodraeth Cymru, yn enwedig o ran y nifer sydd wedi manteisio arno a maint y dyfarniadau grant cynnal a chadw?

Mae'r cynnydd tebygol mewn niferoedd rhan-amser ac ôl-raddedig yn gadarnhaol i'r sector, ac yn cael ei groesawu. A allwch chi gadarnhau sut mae'r cynnydd hwn wedi effeithio ar gostau a'r rhagdybiaethau cynllunio refeniw yn y dyfodol y gwnaethoch eu rhannu â'r Pwyllgor yn eich llythyr dyddiedig 05 Rhagfyr 2018?

Pa asesiad y mae Llywodraeth Cymru wedi'i wneud o'r effaith y mae'r newid yn nhrothwy ad-dalu benthyciadau myfirwyr o fis Ebrill 2018 wedi'i chael ar fforddiadwyedd y diwygiadau?

Nid yw'n ymddangos bod y cyllid ychwanegol a ddarparwyd i CCAUC yn 2018-19 ar gyfer cyllid ymchwil ac arloesi yn gyllid rheolaidd a bwriedir iddo gael ei wario dros ddwy flynedd academaidd. A allwch chi gadarnhau:

- Beth yw ffynhonnell yr arian hwn?
- Beth yw'r rhesymeg dros ei neilltuo ar gyfer ymchwil yn hytrach na chaniatáu i CCAUC benderfynu ar ei ddyraniad?

4. Cymorth costau byw a'r Cyflog Byw Cenedlaethol

Argymhellodd Syr Ian Diamond y dylai'r grant cynnal a chadw / cymorth benthyciad sydd ar gael i fyfyrwr fod yn gyfwerth â'r Cyflog Byw Cenedlaethol. Mae cyfanswm y cymorth sydd ar gael i fyfirwyr ar gyfer 19/20 wedi ei uwchraddio yn unol â'r cynnydd yn y Cyflog Byw Cenedlaethol, sydd i'w

groesawu, ond gwnaed hyn drwy gynyddu swm y benthyciad yn unig ac nid y grant cynnal a chadw, sy'n parhau i fod yn £8,100. Pe bai hwn yn bolisi cyson yn y dyfodol, byddai gwerth y grant cynnal a chadw'n cael ei erydu, wrth gwrs. A allwch chi gadarnhau:

- Beth yw polisi a bwriadau Llywodraeth Cymru yn y dyfodol o ran uwchraddio'r grant cynnal a chadw?
- Pam mae Llywodraeth Cymru wedi dewis uwchraddio swm y benthyciad yn unig a pheidio â chymhwyso'r uwchraddio ar draws y benthyciad a'r grant cynnal a chadw ar gyfer 19/20?
- Pam nad yw Llywodraeth Cymru wedi uwchraddio'r grant sylfaen gyffredinol ar gyfer 19/20 hefyd, sy'n parhau i fod yn £1,000?
- Pa rhagdybiaethau y mae rhagolygon ariannol Llywodraeth Cymru yn eu cynnwys o ran uwchraddio'r grant cynnal a chadw?

5. Dyraniad Cam Gweithredu Addysg Ôl-16 ar gyfer 2019-20 - gwaith dilynol ar y gyllideb

A all Llywodraeth Cymru ddarparu:

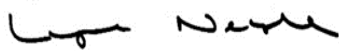
- Dyraniadau terfynol 19-20 o fewn y Cam Gweithredu Addysg Ôl-16 gan gynnwys Addysg Bellach, Dysgu Oedolion yn y Gymuned, 6^{ed} Dosbarth a dyraniadau materol eraill fel y nodwyd yn eich llythyr at y Pwyllgor, dyddiedig 05 Rhagfyr 2018;
- Y wybodaeth ddiweddaraf am ganlyniad y trafodaethau ar ddyfarniadau cyflog Addysg Bellach, na arweiniodd at streicio mae'n falch gennyf ddeall, a manylion y setliad a wnaed gan gynnwys a yw'r setliad yn un amflwydd ac yn cynnwys darpariaeth ar gyfer pensiynau;
- Manylion unrhyw ymrwymiadau y mae Llywodraeth Cymru wedi'u gwneud mewn perthynas â chyflog Addysg Bellach yn y dyfodol y tu hwnt i 19/20 os o gwbl; a
- Gwybodaeth ynglŷn â sut y cyfrifir y codiadau / lwfansau amddifadedd, teneurwydd poblogaeth a chyfrwng Cymraeg ar gyfer 19/20.

6. Sefydliadau Addysg Bellach: dyraniadau cyllid

A allwch chi ddarparu manylion am y dyraniad cyllid terfynol i bob sefydliad Addysg Bellach ar gyfer y flwyddyn academaidd 2019/20, gan gynnwys dadansoddiad fesul elfen gyllido (h.y. codiadau, cynnal a chadw, rhan-amser, amser llawn ac ati)?

Edrychaf ymlaen at gael eich ymateb i'r uchod. Efallai eich bod eisoes yn ymwybodol, ond er gwybodaeth ichi, bydd CCAUC yn bresennol yn y Pwyllgor ar 4 Gorffennaf i drafod dyraniad Addysg Uwch ar gyfer blwyddyn academaidd 19/20.

Yn gywir

Lynne Neagle AC
Cadeirydd

